

Vec C-187/23

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

23. marec 2023

Vnútroštátny súd:

Amtsgericht Lörrach

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

21. marec 2023

Účastníci:

E. V. G.-T., P. T., F. T. a G. T.

PRACOVNÝ DOKUMENT

[*omissis*]

Amtsgericht Lörrach (Okresný súd Lörrach, Nemecko)

Uznesenie

V konaní o dedičstve

[po poručiteľovi] **P. M. J. T.**, narodenom **12.12.1931**, zosnulom **15.09.2021**,

Štátna príslušnosť: francúzska, posledná adresa: ulica S
- Poručiteľ -

Účastníci:

E. V. G.-T. [*omissis*]. - Účastníčka 1 -

[*omissis*]

P. T. [*omissis*] - Účastník 2 -

F. T. [*omissis*] - Účastník 3 -

G. T. [*omissis*] - Účastník 4 -

Amtsgericht Lörrach (Okresný súd Lörrach, Nemecko) rozhodol [*omissis*] dňa 21.3.2023:

1. Konanie sa prerušuje, kým Súdny dvor Európskej únie nerozhodne o nasledujúcich prejudiciálnych otázkach.
2. Súdnemu dvoru Európskej únie sa na základe článku 267 ods. 1 písm. b) a článku 267 ods. 2 ZFEÚ predkladajú tieto prejudiciálne otázky týkajúce sa výkladu článku 67 ods. 1 pododseku 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve („nariadenie č. 650/2012“):
  - a) Má sa článok 67 ods. 1 pododsek 2 písm. a) nariadenia č. 650/2012 vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje aj na námietky, ktoré boli vznesené v samotnom konaní o vydanie európskeho osvedčenia o dedičstve a ktoré súd nemôže preskúmať, a že sa nemajú na myslí len námietky, ktoré boli vznesené v inom konaní?
  - b) Ak je odpoveď na bod a) kladná: Má sa článok 67 ods. 1 pododsek 2 písm. a) nariadenia č. 650/2012 vykladať v tom zmysle, že európske

osvedčenie o dedičstve nemožno vydať ani vtedy, ak boli v konaní o vydanie európskeho osvedčenia o dedičstve vznesené námietky, ktoré však už boli preskúmané v konaní o osvedčení o dedičstve podľa nemeckého práva?

c) Ak je odpoveď na bod a) kladná: Má sa článok 67 ods. 1 pododsek 2 písm. a) nariadenia č.650/2012 vykladať v tom zmysle, že sa ním rozumejú všetky námietky, aj keď neboli odôvodnené a o tejto skutočnosti netreba vykonať formálne dokazovanie?

d) Ak je odpoveď na otázku a) záporná: V akej forme musí súd uviesť dôvody, ktoré ho viedli k zamietnutiu námietok a vydaniu európskeho osvedčenia o dedičstve?

Odôvodnenie

I. Opis predmetu sporu a relevantných skutkových okolností

Zosnulý mal posledný pobyt v R. (Nemecko), bol francúzskym štátnym príslušníkom a zomrel 15.9.2021. Dňa 23.11.2021 účastníčka 1, bývalá manželka zosnulého, zastúpená právnym zástupcom, podala žiadosť o európske osvedčenie o dedičstve, v ktorej je uvedená ako jediná dedička. Existuje závet s týmto obsahom:

Spoločný závet

My, manželia E. G.-T., nar. 29.12.1937, a P. T., nar. 12.12.1931, obaja bytom na ulici S, vyhlasujeme nasledovné:

1) Nie sme viazaní predchádzajúcimi právnymi úkonmi nakladania s majetkom podľa dedičského práva a nevykonali sme žiadne právne úkony nakladania s majetkom podľa dedičského práva. Z preventívnych dôvodov rušíme všetky predchádzajúce právne úkony nakladania s majetkom, ktoré sme vykonali jednostranne alebo spoločne.

2) Za jediného dediča sme ustanovili jeden druhého. Toto ustanovenie dedičov sa uskutočňuje vo vzťahu k sebe navzájom a je záväzné. Pozostalý manžel nie je týmto ustanovením obmedzený. Môže si sám upraviť dedičské konanie, a to aj pred smrťou prvého zomrelého, ale len [pre] prípad, že sa stane dlhšie žijúcim dedičom.

3) Obaja máme bydlisko v Nemecku a želáme si, aby sa uplatňovalo nemecké dedičské právo, ktoré určíme ako rozhodné právo v rámci voľby práva, pokiaľ je to prípustné. Toto ustanovenie platí pre obe strany rovnako.

R., 23.07.2020

E. G.-T.

Toto je aj moja vôľa

P. T.

Tento závet je vlastnoručne napísaný a podpísaný účastníčkou G.-T.. Okrem toho je závet podpísaný poručiťom.

Existuje aj starší závet s nasledujúcim obsahom (nemecký preklad z francúzštiny):

Ja, P. M. J. T., narodený 12.12.1931 v A., bývajúcí v T. L. R., ŠPANIELSKO

Ruším všetky predchádzajúce právne úkony nakladania s majetkom podľa dedičského práva.

Disponibilnú časť svojho majetku odkazujem svojim dvom vnukom, synom P.,

N. A. J. T., narodený 12.10.1988 v A. a

J. N. J. T., narodený 25.06.1993 v A.

Rozdelia si ho rovným dielom.

Určujem svojho syna P. a iba jeho, aby zorganizoval môj pohrebný obrad s gregoriánskou omšou a môj pohreb v D. v Španielsku.

A., 31. mája 2001

Toto je môj závet.

P. T.

Tento závet je vlastnoručne napísaný a podpísaný poručiťom.

Účastníčka 1 sa považuje za jediná dedičku na základe závetu zo dňa 23.7.2020. Účastníci 2-4 považujú tento závet za neplatný. Tvrdia, že poručiť v čase spísania závetu už nebol schopný závet osvedčiť a že podpis na závete nie je jeho vlastný.

Poručiť však bol stále schopný spísať závet. Účastníci 2-4 len uviedli, že poručiť bol z času na čas zmätený. To však nestačí na to, aby sa predpokladalo, že poručiť nebol schopný osvedčiť závet, ani na to, aby sa táto námietka ďalej skúmala. Na to by muselo byť konkrétne uvedené, z čoho by mohol vyplývať nedostatky, ktoré by mohli závet negatívne ovplyvniť do takej miery, že by poručiť už nechápal význam a dôsledky závetu [*omissis*].

Podpis je tiež od poručiťa. Súdu bolo predložených niekoľko podpisov poručiťa. Jediný podpis, ktorý sa líši, je podpis z roku 1956. Všetky ďalšie podpisy zodpovedajú podpisu na závete.

II. Znenie uplatniteľných vnútroštátnych ustanovení a relevantná judikatúra

§ 2267 Bürgerliches Gesetzbuch (nemecký občiansky zákonník, „BGB“):

1 Na spísanie spoločného závetu podľa § 2247 stačí, ak jeden z manželov spíše závet v predpísanej forme a druhý manžel spoločné vyhlásenie vlastnoručne podpíše. 2 Spolupodpisujúci manžel uvedie kedy (deň, mesiac a rok) a na ktorom mieste svoj podpis pripojil.

§ 26 Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit (zákon o konaní v rodinných veciach a súdnej právomoci v nesporových konaniach, „FamFG“):

Súd z vlastného podnetu vykoná šetrenie potrebné na zistenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie.

§ 352e FamFG:

(1) 1 Osvedčenie o dedičstve sa vydá len vtedy, ak príslušný súd považuje skutočnosti potrebné na odôvodnenie žiadosti za preukázané. 2 Rozhodnutie sa prijíma uznesením. 3 Uznesenie nadobúda účinnosť jeho vydaním. 4 Oznámenie uznesenia sa nevyžaduje.

(2) Ak je uznesenie v rozpore s prejavenu vôľou účastníka, uznesenie sa oznámi dotknutým účastníkom. 2 V tomto prípade súd pozastaví okamžitú účinnosť uznesenia a odloží vydanie osvedčenia o dedičstve až do nadobudnutia právoplatnosti uznesenia.

(3) Ak už bolo vydané osvedčenie o dedičstve, opravný prostriedok proti uzneseniu je prípustný len v rozsahu, v akom sa požaduje zrušenie osvedčenia o dedičstve.

§ 35 Internationales Erbrechtsverfahrensgesetz (zákon o medzinárodnom dedičskom konaní, „Internationales ErbrechtsverfahrensG“):

(1) Ak nariadenie (EÚ) č. 650/2012 a ustanovenia tohto oddielu neustanovujú inak, uplatňuje sa zákon o konaní v rodinných veciach a súdnej právomoci v nesporových konaniach.

§ 39 Internationales ErbrechtsverfahrensG:

(1) 1 Ak sú splnené podmienky na vydanie európskeho osvedčenia o dedičstve, súd rozhodne vydaním originálu európskeho osvedčenia o dedičstve. 2 Ak sú

splnené požiadavky na vydanie osvedčeného odpisu alebo na predĺženie doby platnosti osvedčeného odpisu, súd rozhodne vydaním osvedčeného odpisu alebo predĺžením doby platnosti osvedčeného odpisu. 3 V ostatných prípadoch súd rozhodne uznesením.

(2) Na vydanie európskeho osvedčenia o dedičstve a osvedčeného odpisu sa použije formulár uvedený v článku 67 ods. 1 druhej vete v spojení s článkom 81 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 650/2012.

Nemecká judikatúra k článku 67 ods. 1 pododseku 2 písm. a) nariadenia č. 650/2012:

Oberlandesgericht Stuttgart (Vyšší krajský súd Stuttgart, Nemecko, „OLG Stuttgart“), uznesenie z 15.12.2020 - 8 W 342/20, [omissis] ECLI:DE:OLGSTUT:2020:1215.8W342.20.00

Konanie predchádzajúce vyššie uvedenému: Amtsgericht Stuttgart (Okresný súd Stuttgart, Nemecko, „AG Stuttgart“), uznesenie z 10. augusta 2020 - 30 VI 665/19 -, [omissis] ECLI:DE:AGSTUTT:2020:0810.30VI665.19.00

III. Odôvodnenie prejudiciálnych otázok

1. Prejudiciálna otázka a)

Konanie závisí od výkladu článku 67 ods. 1 pododseku 2 písm. a) nariadenia č. 650/2012. Účastníci konania 2-4 vznesli námietky proti žiadosti účastníčky 1. Tieto námietky boli preskúmané a vec je pripravená na rozhodnutie tak, že súd dospel k záveru, že účastníčka 1 sa stala jediným dedičom poručiťa. Tým sú splnené požiadavky podľa [článku] 67 ods. 1 nariadenia č. 650/2012 na vydanie európskeho osvedčenia o dedičstve. Takéto osvedčenie však nemožno vydať, ak sa má [článok] 67 ods. 1 bod 2 písm. a) nariadenia č. 650/2012 vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje aj na námietky vznesené v konaní o vydanie osvedčenia.

Takýto výklad by zabránil vydaniu európskeho osvedčenia o dedičstve, pretože v tomto konaní boli vznesené námietky.

2. Prejudiciálna otázka b)

Právny zástupca účastníčky 1 oznámil, že v prípade prerušenia konania podá žiadosť o vydanie osvedčenia o dedičstve. V tomto prípade sa námietky musia preskúmať podľa vnútroštátneho práva. Ak boli námietky preskúmané v konaní o vydanie osvedčenia o dedičstve, vzniká otázka, či následne ešte vôbec existujú námietky podľa článku 67 ods. 1 pododseku 2 písm. a) nariadenia č. 650/2012, alebo či už o nich bolo rozhodnuté a európske osvedčenie o dedičstve sa musí vydať.

3. Prejudiciálna otázka c)

Okrem toho námietky účastníkov 2-4 neboli odôvodnené, takže súd považuje vec za pripravenú na rozhodnutie aj bez formálneho vykonania dôkazov. Vydanie európskeho osvedčenia o dedičstve preto závisí od toho, či sa aj na takéto námietky vzťahuje článok 67 ods. 1 pododsek 2 písm. a) nariadenia č. 650/2012.

4. Prejudiciálna otázka d)

Ak má súd skúmať námietky od začiatku, vyvstáva otázka, kde sa to musí uviesť. Na vydanie európskeho osvedčenia o dedičstve sa musí použiť formulár podľa článku 67 ods. 1 druhej vety v spojení s článkom 81 ods. 2 nariadenia č. 650/2012. Toto tlačivo obsahuje doložku:

Orgán potvrdzuje, že vykonal všetky potrebné kroky, aby sa zabezpečilo informovanie oprávnených osôb o žiadosti o osvedčenie a že v čase vydania osvedčenia žiadny z prvkov v ňom obsiahnutých nebol napadnutý oprávnenými osobami.

Vyvstáva otázka, kde je potrebné uviesť, že námietky boli vznesené, ale boli zamietnuté. Je to otázne vzhľadom na to, že procesné právo nestanovuje sprievodné uznesenie o vydaní európskeho osvedčenia o dedičstve.

IV. Dôvody, pre ktoré má vnútroštátny súd pochybnosti o výklade článku 67 ods. 1 pododseku 2 písm. a) nariadenia č. 650/2012

Výklad článku 67 ods. 1 pododseku 2 písm. a) nariadenia č. 650/2012 je v Nemecku sporný. Na jednej strane sa vyjadruje názor, že nariadenie č. 650/2012 stanovuje nesporné konanie. Preto sa článok 67 ods. 1 pododsek 2 písm. a) nariadenia č. 650/2012 nevzťahuje na námietky vznesené v samotnom konaní o vydanie osvedčenia o dedičstve [omissis] [odborná literatúra]. Hlavné dôvody spočívajú v tom, že procesné právo nariadenia č. 650/2012 neprípúšťa sporové konanie. Je koncipované ako nesporné konanie, ktoré nepredpokladá sporné rozhodnutie.

Podľa druhého názoru môže súd preskúmať námietky sám [omissis]. Majú sa na myslí len námietky vznesené v iných konaniach. To je aj v súlade s článkom 67 ods. 1 pododsekom 2 písm. b) nariadenia č. 650/2012. Článok 66 ods. 1 druhá veta nariadenia č. 650/2012 tiež stanovuje zásadu skúmania veci aj bez návrhu, ak to ustanovuje vnútroštátne právo, ako je v Nemecku § 26 FamFG.

Vo svojom rozhodnutí OLG Stuttgart (Vyšší krajský súd Stuttgart), uznesenie z 15. 12. 2020 - 8 W 342/20, [omissis] ECLI:DE:OLGSTUT:2020:1215.8W342.20.00, OLG Stuttgart (Vyšší krajský súd Stuttgart) rozhodol, že je potrebné viesť sporové konanie. Pripustil pritom dovolanie, pretože táto otázka mala zásadný význam a najvyššie súdy o nej ešte nerozhodli. V literatúre bolo toto rozhodnutie kritizované z dôvodu, že OLG Stuttgart (Vyšší krajský súd Stuttgart) túto otázku výkladu nepredložil Súdnemu dvoru [omissis]. Dovolanie nebolo podané, a preto sa konanie nedostalo na

Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko, „BGH“), ktorý by bol povinný predložiť vec na prejudiciálne konanie podľa článku 267 ods. 3 ZFEÚ.

Právny zástupca účastníčky 1 uviedol, že v prípade kladnej odpovede na otázku a) by mohla nastať situácia, že skutočnému dedičovi by nebolo možné vydať európske osvedčenie o dedičstve. Na druhej strane sa v literatúre zastáva názor, že námietky môže preskúmať prinajmenšom súd rozhodujúci o opravnom prostriedku, a preto sa medzi orgánom štátu pôvodu a súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku uplatňujú rôzne miery preskúmania (článok 72 nariadenia č. 650/2012). [omissis]. Okrem toho sa usudzuje, že európske osvedčenie o dedičstve by sa muselo vydať, ak sa námietky už preskúmali v inom konaní [omissis]. Mohlo by to byť konanie o vydanie osvedčenia o dedičstve podľa nemeckého práva, čo je cieľom prejudiciálnej otázky b), pretože v nemeckom konaní o vydanie osvedčenia o dedičstve sa námietky skúmajú a rozhoduje sa o nich bez návrhu.

Aby sa predišlo neprijateľným dôsledkom, v literatúre sa navrhuje nebrať do úvahy šikanózne námietky [omissis]. Tam smeruje prejudiciálna otázka c). V tomto konaní námietky nie sú šikanózne, ale boli natoľko neodôvodnené, že nie je potrebné formálne vykonanie dôkazov.

Poučenie o opravných prostriedkoch:

[omissis]